

RS Majoran 25 v., juhluvuoden julkaisuja: Perheiden värittäjä Majoran

Ratsastusseura Majoran täyttää 25 vuotta vuonna 2014, Hannele ja Heikki Mutikaisen omistama Leppävaaran ratsastuskoulu aloitti toimintansa puolitoista vuotta aiemmin. Molempien vakiokasvoissa löytyy useita saman perheen jäseniä, erityisesti äitejä ja tyttäriä sekä sisaruksia.

Nykytoiminnassa aktiivisesti mukana olevat Tunkelot ja Granathit ovat oivallisia esimerkkiperheitä.

”Tavallinen” harrastaminen on perheessä ainakin yhdelle muuttunut opinnoiksi Ypäjällä ja hevostelusta on tulossa ammatti.

Sekä Noora Granath että Heidi Tunkelo aloittivat vuoden 2012 syksyllä Ypäjän hevosopistolla ratsastuksen ohjaajaopinnot. Molemmat ovat tyytyväisiä opintojen sisältöön ja opiskelu on vastannut odotuksia.

Seuramestaruuskisojen 2013 senioreiden koululuokan palkintojenjako. Vasemmalla Heidi Tunkelo, kolmas oikealta Noora Granath. Kuva Anna Kannelsalo.

- Ypäjällä opiskelu on ollut aivan mahtavaa. Olen päässyt ratsastamaan todennäköisesti saman verran kahden vuoden aikana kuin koko ratsastusurani aikana siihen mennessä ja oppinut sitä kautta valtavasti. Opiskelu on vastannut hyvällä tavalla odotuksiani; päivät muotoutuvat tallin teosta, ratsastamisesta, teoriatunneista sekä ratsastuskoulussa opettamisesta. Päivät saattavat olla ajoittain melko pitkiä ja fyysisesti hyvin rankkoja, mutta mielestäni tämä on vain hyväksi tulevaisuutta ajatellen, Granath kiittelee.

Samoilla linjoilla on myös Heidi Tunkelo.

- Elämä on ollut kiireistä ja antoisaa, ylimääräistä vapaa-aikaa ei ole. Ypäjällä on upeat puitteet, hyvät opettajat ja hienot hevoset. Aamu-uninen ei kannata olla, sillä herätys aamutalliin voi soida klo 5.40 viikon putkeen ja päivä ei ole aina ohi edes siitä kahtatoista tuntia myöhemmin vaikka ja etenkin jos on sunnuntaina viikonlopputallivuorossa, hän miettii ja jatkaa:

- Opiskelu on vastannut ja ylittänyt odotukset. Tiesin, että töitä joutuu tekemään ja tarvittaessa tsemppaamaan paljonkin, mutta onneksi välissä on myös rennompaa. Ratsastuksesta, hevosista ja itsestäni olen oppinut hurjasti ja myös saanut luokkakavereista ystäviä, Tunkelo.

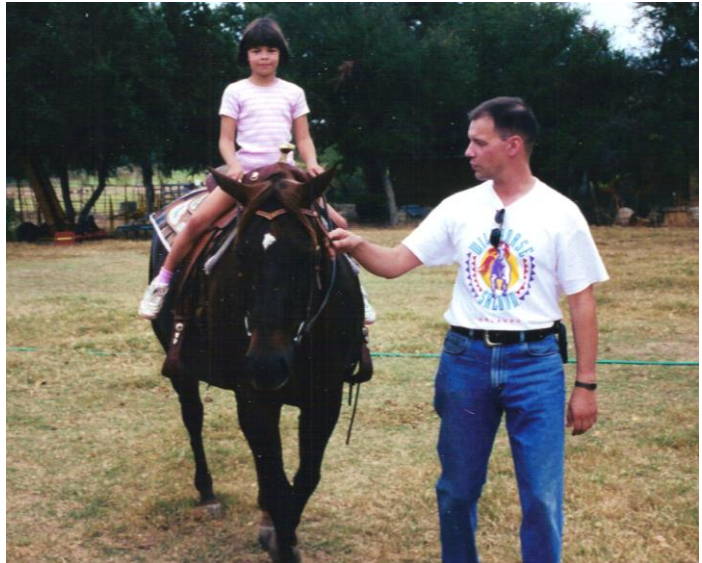
Mutta palataan ajassa vähän taaksepäin. Sekä Granatheilla että Tunkeloilla ratsastus on ollut perheen yhteinen harrastus. Mutta miten se sitten johtikaan siihen, että jatkossa neidit aikovat tienata leipänsä tekemällä töitä hevosten kanssa.

Granathien hevosinnostus on kotoisin Teksasista

Granathien koko perhe: äiti Tuija ja isä Rauno sekä lapset Noora, 22 ja Veera, 20, on tuttu näky Leppävaaran tallilla ja RS Majoranin tapahtumissa.

Tuija innostui ratsastuksesta vuonna 1999 perheen asuessa USA:ssa Dallasissa, Teksasissa Raunon työkomennuksen aikana.

- Kävimme muutaman kerran koko perhe katsomassa äidin tuntia. Teksasissa hevoset olivat näkyvä osa sikäläistä kulttuuria ja kävimme muutaman kerran katsomassa rodeota. Pääsimme myös kerran ratsastamaan isän työkaverin ranchilla, siitä innostus lähti. Kun palasimme Suomeen, äiti kävi muutamilla eri talleilla kokeilemassa ratsastamista ja päätyi Leppävaaraan. Minä aloitin Leppävaarassa keväällä 2001, enkä ole missään muualla säännöllisesti ratsastanutkaan tai kuulunut muuhun seuraan kuin Majoraniin, nyt Ypäjää lukuun ottamatta, Noora Granath muistelee. Veera aloitti ratsastuksen samaan aikaan, Rauno vuonna 2008.

Dallasissa vvuonna 1999, Rauno Granath taluttaa Nooraa työkaverinsa ranchilla. Kuva Tuija Granath.

Hevosten kanssa puuhastelu pienen tytön viikon kohokohta

Granatheille hevoset olivat lemmikkejä kodin ulkopuolella, ja ne viehättivät kovin.

- Nuorempana hevoset viehättivät siksi, että ne olivat eläimiä joiden kanssa sain puuhastella. Meillä ei ole koskaan ollut omia lemmikkejä, joten nuorelle tytölle mikä tahansa puuhastelu minkä tahansa eläimen kanssa oli viikon kohokohta. Myöhemmin, kun aloin tajuta enemmän hevosista sekä ratsastamisesta, halusin kehittää hevospies- ja ratsastustaitojani. Nyt koulussa ollessani olen saanut vielä uuden ulottuvuuden kiinnostukseeni kouluttaessani nuoria hevosia sekä opettaessani ratsastuskoulussa, Noora Granath miettii.

Granathilla on ollut myös muita harrastuksia, mutta lopulta ne väistyivät hevostelun tieltä.

- Jalkapalloa pelasin kahdeksan vuotta teini-ikäiseksi asti. Ratsastus vei siitä voiton, sillä kun oli hoitohevosia, muu harrastaminen olisi vienyt liikaa aikaa. Nykyään, välillä jos ehtii, käyn lenkillä ja myös luen ja kirjoitan.

Omat hoidokit ja muutama erityinen ratsu

Omista hoitoponeista ja hevosista on tullut tietenkin tärkeitä. Figaroa Granath hoiti vuosina 2005-2009, Rarissimea v. 2009-2011 ja Victoria reilun vuoden 2012 alkaen ennen kuin hoitaminen oli pakko lopettaa Ypäjän opintojen vuoksi. Muitakin tärkeitä otuksia ratsastuskoululla on.

- Bruno on jäänyt erityisesti mieleen vuosien varrelta kilpailusuoritusten osalta. Voitimme kahdet esteseuramestaruudet sen kanssa (v. 2008 ja 2009) ja edustimme ratsastuskoulua tuntiratsastajien mestaruuskilpailuissa samoina vuosina. Myös Bono on ollut tärkeä vuosien varrella niin este- kuin koulupuolella. Alkuhankaluuksien jälkeen pääsimme esteillä hyvään vireeseen, ja paras saavutus taitaa olla hopeamitali vuoden 2012 seuramestaruuksien senioriratsastajien luokasta. Ylsimme myös samoissa kilpailuissa koulupuolella pronssille.

- Talvella ja keväällä pääsin ratsastamaan paljon myös Luccalla, jonka kanssa kävimme muutamissa koulukilpailuissa ja saimme hyviä prosentteja. Sen kanssa pääsi oikeasti kokemaan, miltä ratsastamisen kuuluisi tuntua, Granath kiittelee.

Matkan huipennus yksi parhaista kokemuksista

Noora Granath ja Victor voittivat senioreiden estemestaruuden keväällä 2013. Kuva Anna Kannelsalo.

Parhaat saavutukset tai hevoskokemukset liittyvät Granathila kisatilanteisiin, jossa testissä ovat olleet pienen paineen alla ratsastajan ja hevosen yhteistyö. Tallilla Granath tiedetään ratsastajaksi, joka osaa kaivaa hevosesta kuin hevosesta esiin sen parhaat puolet ja pärjää haastavampienkin tapausten kanssa, sekä ratsailla että hoitotilanteessa.

- Mieleeni on jäänyt maaliskuun seurakisat vuonna 2012 Victorilla, ne olivat sen toiset koulukisat. Ennen kisoja olin mennyt sillä neljä kuukautta, heti siitä lähtien kun se tuli. Oli mieleenpainuvaa päästä ekoihin kisoihin sen kanssa, se oli sen matkan huipentuma. Vuoden 2013 seuramestaruuskisoissa (esteillä) ratsastin sillä elämäni parhaan radan, Victor oli tosi kiva siellä, Granath kertoo B-merkin kolmossijaan päättynyttä avauskisaa ja ykkössijaan päättynyttä mestaruuskilpailua.

Toinen mieleenpainuva tapahtuma oli suomenhevosten kuninkaalliset Ypäjällä. Granath osallistui 85 cm kisaan Magialla, tuloksena luokan kakkossija.

Opettajat vaikuttaneet suuresti uravalintaan

Granath on kypsytellyt ajatusta hevosalan ammatista jo useita vuosia. Merkittävän sysäyksen alalle ovat antaneet hänen omat ratsastuksenopettajansa. Leppävaarassa hän on ratsastanut Johanna Pulkkisen, Pirita Långin, Martina Kesksen, Heidi Junkkarisen, Anna Varsion sekä Annavera Kurtenin tunneilla.

- Ensimmäisen kerran harkitsin hevosalan ammattia peruskoulusta päästyäni. Tuolloin halusin hevosenhoitajaksi, mutta valitsin kuitenkin lukion. Lukiosta päästyäni pidin välivuoden, jonka käytin ratsastamiseen. Tällöin innostuin uudestaan hevosalasta ja päädyin hakemaan Ypäjälle ratsastusohjaajaksi, ja pääsin koulutusohjelmaan. Omat ratsastuksenopettajani ovat vaikuttaneet suuresti uranvalintaani ja ovat toimineet suurena inspiraationa omassa opettamisessani, Granath kiittelee.

Granathin opinnot Ypäjällä jatkuvat syksyyn 2014. Kevään 2014 hän viettää työssäoppien Ruotsissa, Skånen Flyingessä Piia Pantsun luona.

- Tavoitteenani valmistumisen jälkeen on lisäkouluttautua ratsastuksenopettajaksi ja siitä ehkä edelleen masteriksi sekä löytää alan töitä joko Suomesta tai ulkomailta. Tavoitteena olisi myös hankkia jossain

vaiheessa oma hevonen, jonka kanssa valmentautuisin ja kilpailisin esteratsastuksessa, Granath tiivistää tavoitteensa jatkossa hevosten parissa.

Heidi Tunkelolle oppimiskokemukset ovat parasta hevosten kanssa

Tunkeloiden sisarukset kuuluvat Leppävaaran tallin ja myös RS Majoran luottokalustoon. Heidi, 21, on kolmikön vanhin, Noora, 17, keskimäinen ja Olli, 15, kuopus. Noora hoitaa nykyisin Spotia ja Miltonia ja Olli Bonoa. Perheen isä Lauri ja äiti Leena ovat sen verran harrastaneet ratsastusta, että koko perhe on käynyt yhdessä islanninhevosvaelluksella.

Jos Granathit päätyivät hevosten pariin perheen isän työkomennuksen aikana, Tunkeloilla sysäys hevosten pariin tuli myös isän kautta, mutta hieman eri tavalla.

- Eräs isän työkaveri osti itselleen hevosen, jota sitten aloimme Nooran kanssa hoitaa vajaa 10 vuotta sitten. Pieni ja pippurinen islanninhevostamma Vinda ei ollutkaan ihan helpoimmasta

päästä ja sen kanssa pärjääminen otti koville. Näin päädyimme hankkimaan kokemusta ja osaamista pohjalle ilmoittautumalla alkeiskurssille Leppävaaraan. Vähän myöhemmin myös pikkuveli Olli aloitti minitunneilla. Sille tielle on jääty. Leppävaaran lisäksi olemme edelleen tekemisissä Vindan kanssa viikottain, Heidi Tunkelo kertaa.

Sisarukset olivat käyneet muillakin talleilla satunnaisilla tunneilla, mutta lähitalli veti puoleensa ja Vindan omistajakin oli aikoinaan ratsastanut Leppävaarassa ja suositteli paikkaa. Harrastus imaisikin mukanaan ja muut Heidi Tunkelon pitkäaikaisimmat harrastukset, partio ja pianonsoitto, jäivät.

Hevosharrastuksen hyvät puolet päihittävät haasteet

Leppävaarassa Tunkelo on ratsastanut Elina Raulan, Milla Kuusiston, Martina Kesksen, Anna Varsion, Annavera Kürtenin ja Heidi Junkkarisen ohjauksessa. Mikä hevosharrastuksessa sitten viehättää?

- Apua miten vaikea kysymys! Mikä siinä ei viehättäisi? Ei se aina ole helppoa, kun vettä sataa kaatamalla ja kauhealla kiireellä siivoat tarhaa kun kottikärry päättääkin yhtäkkiä hajota. Toisinaan sitä on ratsastuksen jälkeen taivaassa, ja joskus ei muuta osaa kuin karauttaa metsään väärinpäin satulassa istuen. Jostain syystä huonoistakin puolista selviää, kun vastineeksi saa niin paljon hyvää, Tunkelo miettii ja jatkaa:

- Hienointa on ehkä se tunne, kun huomaa itse oppineensa jotain tai kun pääsee hyvään yhteistyöhön jonkun hevosen kanssa. Ehkä se on se juttu, kun aina voi oppia lisää ratsastuksesta tai hevosesta eläimenä. Hevoset jaksavat aina piristää päivää olemuksellaan ja tekemisillään, ovat ne tekemiset sitten odotettuja tai odottamattomia.

Vindan kanssa yhteiskuvassa Noora (vas.) ja Heidi Tunkelo vuonna 2012. Kuva Tunkeloiden kotialbumista.

Tärkeiden hevosten kirjo on moninainen

Opintojen alettua Heidi Tunkelolla ei enää ole virallista hoitohevosta, mutta hän on aina valmis auttamaan kaikkia, kun tallilla on. Hän aloitti hoitamisen Leppävaarassa suhteellisen myöhään, vasta useita vuosia ratsastamisen aloittamisen jälkeen. Tunnollinen heppatyttö kun ei halunnut ottaa kahta hoidokkia, kuten tallilla on monesti ollut tapana, vaan keskittyä hoitamaan se yksi mahdollisimman hyvin.

- Vuonna 2009 sain hoitohepakseni sain budjonnyruuna Nikolain. Niksu oli persoonallinen ja luonteikas hevonen,

johon tutustumiseen vaadittiin hiukan aikaa ja vaivaa, mutta toisinaan hiukan happaman kuoren alta paljastui hieno hevonen. Se opetti minulle valtavasti hevosenkäsittelyä, Tunkelo muistelee. Nikolai menehtyi joulukuussa 2010, jolloin hoitohevoseksi tuli Igor. Sitä Tunkelo hoiti Ypäjän koulun aloittamiseen asti.

Heidi Tunkelo ja Nikolai vuonna 2010. Kuva Noora Tunkelo.

- Matkan varrelle on mahtunut toki paljon muitakin tärkeitä hevosia. Ensimmäisellä tunnillani Leppävaarassa ratsastin Doriksella. Muistan myös, että lempiponini joskus alkuaikoina oli Zanna. Hiukan vanhempana ratsastin pitkään valmennuksissa ja kisoissa jo edesmenneellä lines-ponilla, jolta opin enemmän kuin nyt muistankaan. Paljon olen myös ratsastanut Brunolla ja Waldolla, hevosista Josefinellä ja Jolly Jumperilla.

Lukiossa pohdinta tulevaisuudesta konkretisoitui

Noora Granathin tapaan myös Heidi Tunkelo mietti hevosalalle lähtemistä jo peruskoulun jälkeen, mutta otti aikalisän.

- Joskus ysiluokalla taisin miettiä hevosalalle lähtemistä, mutta päädyin kuitenkin käymään ensin lukion. Ehkä leikkimielisesti siksi, että ohjaajalinjalle pääsi vain ylioppilaspuolelta, mutta toisaalta ajattelin että saan vielä kolme vuotta aikaa miettiä jotain muuta. Lukion kolmannella totesin, että sitä muuta ei taida tullaakaan ja keksin, että taidan oikeasti hakea Ypäjälle. Hevosten lisäksi sinne veti toinen kutsumukseni, opettaminen, Tunkelo kertoo.

Heidi Tunkeloa nähdään Leppävaarassa edelleen monesti viikonloppuina, hänellä on viikkotuntinsa perjantai-iltana, kuten myös Noora Granathilla. Kevät kuluu harjoittelussa Vantaalla Poni-Haassa.

- Jatkossa haluaisin tehdä ohjaajan työtä, siis työskennellä ratsastuskoulussa, pitää tunteja ja päästä ratsastamaan ja kehittymään mahdollisimman paljon. Haaveena olisi myös jatkaa opiskelua opettajaksi, kun tilanne sen sallii sekä jonain päivänä ostaa se oma ensimmäinen hevonen.

Tulevaisuuteen liittyen Tunkelolla on myös yksi tehtävä ratkaistavanaan. Koska hevostelusta on tullut ammatti, hänen pitää keksiä sen sijaan joku mieleinen harrastus. Mielellään yhtä mahtava kuin hevosharrastus on ollut hänelle kaikki nämä vuodet.

Anu Helomaa